

Kritika - Lincoln

2013 február 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

„Vajon megválasztjuk azt a korszakot, amibe születünk? Vagy inkább mi alkalmazkodunk ehhez a korszakhoz?”

Nagyságánál és vezetői rátermettségénél csak az emberi méltóság iránti elköteleződése volt hatalmasabb. Az univerzális értékek védelmében újra egyesítette a két részre szakadt Egyesült Államokat, a törvényhozást saját elképzeléseinek rendelte alá, és még családjára sem hallgatva egyenlőséget teremtett az egyenlőtlenek között. Abraham Lincoln társadalmi támogatottságát, valamint politikai hatalmát arra használta, hogy alkotmánymódosítását átvigye az amerikai kongresszuson, és egyszer s mindenkorra megszüntesse a rabszolgaságot. Mert népe irányába kimeríthetetlen erkölcsi felelősséget érzett. **Steven Spielberg** róla készített filmjét 12 Oscar-díjra jelölték.

Lincoln az Amerikai Egyesült Államok első republikánus elnöke volt 1861-től 1864-ig, majd újraválasztásától kezdve az 1865 áprilisában bekövetkezett haláláig. Az amerikai történelem egyik legnagyobb kríziseként számon tartott polgárháború ebben az időszakban mélyen megosztotta az országot, mind politikai-erkölcsi, mind gazdasági szempontból. Észak és Dél legnagyobb törésvonala a rabszolgatartás, a nagybirtokosok-kisbirtokosok közti érdekkülönbség volt, ezért a viták elmérgesedését követően, 1860 és 1861 között 11 déli rabszolgatartó állam létrehozta az Amerikai Államok Konföderációját. Ezzel kezdetét vette a háború.

A film az 1865 utáni, a polgárháború végéhez közeledő Amerikát tárja elénk. Lincoln elnök (**Daniel Day-Lewis**) azon dolgozik, hogy a Szenátus után a Képviselőházzal is elfogadtassa a 13. alkotmánymódosítást, melynek értelmében megszűnik a rabszolgatartás. Azonban sietnie kell, mert egy túl hamar megkötött békével, a visszatérő déli államok könnyen megakadályozhatják a törvény ratifikálását. A demokraták többsége, de még republikánus képviselőtársai is inkább a konföderációs békét javasolják, Lincoln azonban eltökélt, és mindent megtesz annak érdekében, hogy eltörölje a rabszolgaságot. A törvény elfogadásához leginkább szavazatokra van szüksége, és ezért sokakat megfenyeget, másoknak pénzt, vagy pozíciót kínál, ám ha minden kötél szakad, akkor zseniális meggyőző képességével hat ellenfeleire. A film hibátlanul mutatja be a 19. század legnagyobb intézkedésének keletkezéstörténetét, hogy a kezdetleges jogi egyenlőséget miképpen hozták létre nagymértékű korrupció, és Abraham Lincoln cél iránti tiszta odaadásának segítségével.

Steven Spielberg, Hollywood egyik legnevesebb rendezője számos produkciójával megmutatta tehetségét és érdeklődését a háborús-történelmi drámák rendezése iránt (*Ryan közlegény megmentése*, *Schindler listája*), amelyek **Janusz Kaminski** operatőri munkájával kiegészülve mindig alaposan mutattak be egy-egy történelmi korszakot. Mindketten méltán esélyesek a legjobb rendezőnek, illetve legjobb operatőrnek ítélendő Oscar-díjra. Ahogyan a Lincolnt alakító Daniel Day-Lewis (*Az utolsó mohikán*, *Vérző olaj*) is megérdemelné a február végén átadásra kerülő, legjobb férfi szereplőnek járó díjat (A Golden Globe-ot már megkapta). Day-Lewis nagyon hasonlít a volt amerikai elnökökre (ezt az eredeti képek tanúsíthatják), és hitelesen jeleníti meg az általában nyugodt természetű, de néha céljai megvalósítása miatt sodrából kijövő Lincolnt. **Tommy Lee Jones** (*Man in Black – Sötét zsaruk*, *Nem vénnek való vidék*) Thaddeus Stevens-t testesíti meg, aki a Republikánus Párt frakción belüli radikális platformjának rabszolgaság ellenes vezetője, élete végéig az Isten elötti egyenlőség hirdetője volt. Érdekesség, hogy a Lancasterben nyugvó politikus az akkoriban fennálló egyetlen olyan temetőben kívánt végső nyugalmat találni, amely nem tett faji különbséget a halottak között. Thaddeus temetésén húszezren vettek részt, köztük sok ezer afro-amerikai állampolgár. Tommy Lee Jones a filmben, beszédeiben hangsúlyozza a Teremtő elötti egyenlőséget, és jól idézi fel a viszályos korszakot: akkoriban egy képviselő nem is beszélhetett faji egyenlőségről, de a bibliai vagy jogi egyenlőségről szónokló Thaddeus is merev ellenállásba ütközött. Tommy Lee Jones szintén megérdemli az Oscar-díjat, őt a legjobb mellékszereplő kategóriában jelölték.

Barack Obama újraválasztásának évében nem a Lincoln az egyetlen amerikai film, amely a rabszolgasággal foglalkozik, sőt, tavaly három is készült a korszakról. Egy másik elismert direktor, **Quentin Tarantino**

(*Ponyvaregény, Becstelen Brigantyk*), *Django elszabadul* című filmje 1858-ban játszódik. Egy fejedelmész (**Christoph Waltz**) felszabadítja a Django nevű rabszolgát (**Jamie Foxx**), majd együtt számolnak le azzal a Mississippiben működő rabszolgatartó ültetvény tulajdonosaival, akik a címszereplő feleségét embertelen körülmények között tartják. Tarantino szokásához híven egy agresszív és jó értelemben vett művelt filmet készített. Rendezésében egy egyéni példán keresztül öleli fel a témát úgy, mint még senki ezelőtt. Az *Abraham Lincoln, a vámpírvadász* egy harmadik, komolytalanabb, az amerikai történelem ezen korszakát bemutató akciófilm. Története szerint a déli államokban élő vámpírok megpróbálják átvenni a hatalmat az Egyesült Államok fölött, de Abraham Lincoln ezüstös baltájával vadászik utánuk (ifjú korában favágó volt), majd legyőzi a gonosz délieket.

A Lincolnt az említett színészi teljesítményeken, és az epikus rendezésen túl, az érdekesítő korszak valósága, a végtelenül jószagos amerikai elnök karaktere és beszédei (ebből sok valóban Lincoln szájából hangzott el) teszik kiemelkedő alkotássá. A demokrata Obama személyes kedvence az Államok 16. elnöke, még esküjét is Abe és Dr. King bibliájának jelenlétében tette le (Obama és Lincoln is Illinois állam képviselője volt). A Lincoln nézői sokat megtudhatnak az első republikánus elnök emberségéről, a polgárháború véres korszakáról. Egyenlőségről, emberi méltóságról, politikai harcról. Abraham Lincoln az Egyesült Államok és a világ jobbá tételéért vívott harcáról, amely örökre megváltoztatta a történelmet.

Ádám Samu Balázs - kultissimo -
Szerző a *Flag Polgári Műhely* tagja

Ajánló